

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 46 (1)

IZDAN 1. OKTOBRA 1925.

PATENTNI SPIS BROJ 3212.

Fleischel Marie, Charles, Léon, Gaston, inženjer, Bléneau i Pironneau Emmanuel, Louis, François, Marie, Paris

Usavršenja učinjena u instalaciji pokretnih motora

Prijava od 28. januara 1922.

Važi od 1. avgusta 1924.

Traženo pravo prvenstva od 16. februara 1921. (Belgija).

Pronalazak se odnosi na instalacije pokretnih motora.

On ima za cilj naročito da učini ove instalacije takvim, da one mogu prenositi kretanje na mašine različito nameštene van nje, i to na način sigurniji i prostiji nego do sad, i tako isto da prenose kretanje na mašine različito nošene od ove instalacije i da ih pokreće za njom, ostvarujući isto tako, na jedan širi način što ovo do sada nije bilo postignuto — princip instalacija pokretnih motora za mnogostruko iskorišćavanje.

On se sastoji u glavnom i u isto vreme da dopusti kao što je poznato, instalacijama gde je u pitanju vrsta motora montiranom na jednom ramu preko postolja — da zajednički učini spomenutom ramu jedan sistem oslonca koji ne može da se pokvari tako, da dopuste stablu, montiranom na ramu, a koje prima kretanje motora da bi ga prenelo na organe za delanje, da bude namešteno na ove oslonce na uzvišenja koja se mogu regulisati u srazmeri od pola; i da ima pribežište za specijalna sredstva da dopuste da učini zajednički ismedju njih, za vreme dok su oni u radu, spomenuti okvir (ram) i organi za delanje nezavisnih od njega, na način da sigurno polaganje na tačno mesto ovog rama ili ovih organa.

On se sastoji stavljen van ove glavne dispozicije iz isvesne druge dispozicije, koje se upotrebljavaju u isto vreme zbog preimущества i o čemu će se jasnije govoriti malo posle.

On teži najviše naročito izvesnim načinima

upotrebe i izvesnim načinima ostvarenja pomenutih dispozicija; i on još teži naročito i to u svojstvu novih industrijskih proizvoda, vrsti instalacija o kojima je reč a koja dopušta primenu istih dispozicija, tako isto kao sasvim specijalne delove za uvođenje sličnih instalacija.

On će moći na svaki način da bude dobro obuhvaćen pomoću opisa koji sleduje, tako da su šematički nacrti ovde priloženi, koji su dopune i crteži često puta, razume se dati naročito kao objašnjenje.

Sl. 1-i 2. ovih nacrti pokazuje uzajamni izgled izdignute strane i izgled lica montiranih kola koja su predstavljena prema pronalasku.

Sl. 3. i 4. pokazuje uzajamno u visini i u ravni jednu samostalnu mašinu bez kola a koja može da bude njima pokretana. sl. 4 s druge strane pokazuje nam ova zajednička kola za pokretanje ove mašine.

Sl. 5. pokazuje na izdignutoj strani jedna motorna kola spremna da dejstvuju na jednu nezavisnu mašinu od njih.

Sl. 6. pokazuje na uzdignutoj prednjoj strani motora kola spremna da dejstvuju na jednu mašinu nezavisnu od njih i snabdevenu jednom ručicom za upravljanje.

Sl. 7. pokazuje na uzdignutoj strani jedna motorna kola spremna da dejstvuju na mašini za bušenje koja je na njima montirana.

Sl. 8. pokazuje na isti način jedan od krajeva motornih kola koja nose jedno kružno testere i koja su spremna da pokrenu ovo testere.

Sl. 9. pokazuje na uzdignuću jednu pumpu za naizmenično kretanje koja je nezavisna od motornih kola i spremna da bude stavljena u pokret od ovih kola.

Sl. 10. i 11. pokazuju na izdignuću ove dispozicije koje dozvoljavaju motornim kolima da vuku za sobom jednu nezavisnu od njih mašinu a koja je snabdevena ručicom za upravljanje.

Sl. 12. i 13. pokazuju, po preseku koji prolazi kroz njihovu osovinu, dva čekrka snabdevena naročitim sredstvima da budu montirani na njihovom stablu (osovini).

Sl. 14. i 15. pokazuju najzad, s obzirom na pogled sa strane i lica motorna kola udešena da deluju na mašinu nezavisno od njih.

Prema pronalasku i isključivo prema onim načinima primene i onim načinima ostvarivanja različitih delova koji izgleda treba da budu saglasni sa preimućstvom pretpostavki i da se tiče, na primer da se konstruišu jedna kola koja će da drže motor i to tako da ovaj motor može da daje kretanje bilo jednoj mašini sa nezavisnim kolima bilo jednoj mašini montiranoj na rečenim kolima, postupa se kao što sleduje ili na sličan način.

Postavi se jedan ram — a — koji se montira na jednom ili dva točka — b — prema tome da li treba da kola budu udešena kao jedna kolica ili kao jedna kolica sa dva točka ili na više od dva točka — b —, ako kola treba da budu udešena kao jedna obična kola tovarna, spomenuti ram, koji može prema slučajevima da bude prosto snabdeven ručicama da bi se mogao prenositi.

Na ovom ramu učvrsti se čvrsto jedna stalna greda prema potrebama od jednog ili više para vertikalnih stubova — c — solidnim umecima.

Naprave se delovi — d — tako da svaki od njih može da klizi duž direkta — c — svakog para i da se učini nepokretnim na jednoj ma koliko visini isto tako makakvim načinom, na primer angažujući kao što nam pokazuju slike 2 i 5. paralelno sa osovinama rečenih stubova, na jednoj stalnoj rupi tačno od pomenutog komada, jedan šraf — e — isključivo na okretanje na gredi i snabdeven, na svom gornjem kraju, jednim pogonom za makakvo kretanje, na primer jedan zadnji točak.

Na ramu kola utvrdi se jedan motor — a¹ — u takvom položaju, da osovina od svog stabla bude na primer upravna na prednju uzdužnu ravan pomenutih kola, a ova se poslednja snabde na način isključivo da im dopusti, jer ona moraju biti nameštena pored jedne mašine kojoj njen motor treba da daje kretanje da bude lako vraćena jedanput zajedno sa ovom mašinom i drugi put nezavisno, s toga na primer pomenuta kola snabdu se sa dve

ručice — f — proizvoljnih dimenzija (sl. 4. 6. 14. i 15.) tako, da mogu da klize duž direkta — c — i da se tu učine nepokretnim, ako se hoće, na željenoj visini; i da budu snabdevene na jednom od njihovih krajeva isključivo sopstvenim sredstvima da dopuste da, kad su kola i mašina za kretanje dovedeni u položaj za koji stablo za upravljanje ovoga, je uistoj vertikalnoj ravni kao i stablo za upravljanje onoga spomenuta kola i spomenuta mašina mogu biti u svezi, a zatim nezavisno: rečena sredstva budući na primer sastavljena od savijenih jezika — f¹ — koji mogu biti upotrebljeni na otvorima udešenim tačno na komadima — g — koji treba da služe da obeleže i da utvrde i regulišu u položaj jedan put za sve na jednu vrstu šine — h — upravnoj na spomenuto stablo i da zajednički nadoknade, na ponovnoj visini mašine — h¹ — za pokretanje, ili dobro utvrđen na spoljnoj strani mašine u položaj nepromenljiv u odnosu na pomenutu mašinu; pomenute ručice koje mogu da bi se one mogle najmiti u obeleženim mestima, ili da budu oslobodjene da budu premeštene na visini jednog samog utvrđenja ili da budu pritvrđene. U ostalom podrazumeva se da ovaj uređaj može da bude obrnut, ručice da budu utvrđene na mašini za upravljanje i beleže na kolima.

Predpostavlja se da je reč o upotrebi kola tako u stvari sastavljenih, da bi njihov motor mogao staviti u pokret osovinu za upravljanje — h² — jedne mašine — h¹ — nezavisne od pomenutih kola, a to uz pripomoć jedne osovine — i — i osovine koje će od sada biti označena rečima „osovine (stablo) za iskorišćavanje“ koje se obrću u jednom klizavom komadu — d — snabdeće se greda sa jednim ili više medjustabla nameštenim i utvrđenim premovima, bilo na gredicama rama, kao što pokazuje sl. 14. bilo na kojim tačakama grede čvrste i nerasturive i to ili na dobro utvrđenom mestu ili na jednom od klizavih komada — d —. Ova medjustabla i osovina za iskorišćavanje snabdeće se organima za transmisiju kao što su zubasti šiljci, točkovi, čekrci, pomoću kojih će pokret biti prenešen od osovine motora do osovine za iskorišćavanje — i — prelazeći preko medjuosovina; izuzevši da pokret osovine može biti prenešen na osovinu za iskorišćavanje bilo pomoću rečenih medjuosovina bilo kada se zahteva, jaka brzina direktno od osovine pomenutog motora.

Motor se snabdeva jednim prekidačem makakvog tipa, na koji se dejstvuje organom koji se nosi rukom, prvenstveno na gornji deo prenosnog sredstva.

Tako ako su dispozicije dobro uzete, kola pošto su dovedena od svojih sopstvenih sredstava ako su automobilna, što se može ostva-

riti vezujući na svaki podesan način jednu od osovina kola za točkove pomenutih kola spoljašnjim sredstvima ako nije automobilna, u blizini mašine — h^1 — gde njihov motor treba da počne da radi i pošto su pripremljena na pristojan način, osigurano je ako je nameštaj belega — g — pričvršćen na šinama — h — što je takodje dovoljno da se kljunovi — f^1 — rukama — f — nameste na pomenutim obeleženim mestima, da se osovina za iskorišćavanje — i — nalazi na vertikalnoj ravni koja ide preko osovine stabla — h^2 — mašine za upravljanje i da se mogu dovesti ova dva stabla da imaju svoje osovine u produženju jednog od stabla prostim premeštajem vertikalnog oslonca osovine za iskorišćavanje, pomoću zamajca za upravljanje, zavija — e — vertikalnim premeštajem ovog oslonca.

Predpostavlja se da se tiče o upotrebi kola za vučenje jednog stabla koja daje jedan go kraj van prema koji odgovara mašini za upravljanje, biće lako osovinu za iskorišćavanje i osovinu pomenute mašine koje su na produženju jedna od druge, da ih sjedinimo makakvim mutom za vezivanje i time će biti osigurana transmisija pokretanja i snage, ovaj će mut moći, ako se želi, da obrazuje elastičnu vezu ili što je korisno da bude takvog tipa koji će da dopusti da se lako podigne podloga, na primer tipa opšte poznatog „Hollandov zglobov“ mnogo upotrebljavanog u industriji automobila, a koji se sastoji jednim delom od dva klinasta platna koji su uzajamno na jednoj motornoj osovini i na osovini za upravljanje jedan od ovih platoa koji nosi jednu poprečnu pravolinijsku vodjicu, drugi plato je koji nosi jednu sličnu vodilju i iz drugog dela sa jednim dodanim komadom između rečenih plato-a i tako da oni primaju vodilje rečenih plato-a predhodno izvučenih podloga za 90° .

Za pretpostavku kao što pokazuje sl. 6. gde je reč o upotrebi kola za upravljanje jedne obične mašine obično pokretane rukavima pomoću ručice i da bi se dovela ova kola u svoj tačno regulisani položaj upotrebljivanjem njenih rukava na komadima belege utvrdjenim na šini, zatim se dovodi, vertikalnim premeštanjem da se nalazi u produženju osovine mašine za upravljanje moći će se snabdeti kraj osovine za iskorišćavanje jednom polugom — i^1 — formirajući „tok“ za vučenje prostim podupiranjem na gvozdenom delu ručice — h^3 — mašine za upravljanje ili vezanom za pomenuti gvozdeni deo ručice svim usvojenim sredstvima. Isto tako moći će se kao što pokazuje sl. 11. produžiti, počevši od osovine stabla za iskorišćavanje — i — polugom — i^1 — jednom polugom — i^2 — iste dužine i utvrdjena na ručici — h^3 —

stabla — h^2 — za upravljanje, na jednoj ručici — h^4 — nameštenoj kao što pokazuje pomenuta slika, tako da dopusti stablu — i — da vuče stablo — h^2 — preko dva „toka“ u mesto preko jednog.

Predpostaviti da se tiče o upotrebi kola da bi njim motor mogao da pokreće jednu mašinu sa naizmeničnim kretanjem može se, kao što pokazuje sl. 3., snabdeti osovinama za iskorišćavanje — i — jednom polugom — i^1 — sličnoj poluzi za vučenje gvozdenog dela jedne ručice, pokazano na sl. 6., koja se poluga zaglavljuje na svom slobodnom kraju na jedan kraj lakta — j — s preimućstvom utvrdjene dužine, čiji je drugi kraj zaglavljen na organu za upravljanje naizmeničnog kretanja pomenute mašine; pomenuta sl. 9. pokazuje kao primer jednu pumpu — k — sa klipom čiji je rukav — k^1 — stavljen u pokret pomoću ove naprave u predstavljena dva različita polazaja.

Predpostaviti da se tiče da se pusti u rad jedna mašina za upravljanje čekrkom kao što je mašina za zemljoradnju predstavljena u sl. 5., koja će biti dovedena u susedstvo mašine, veza između ove poslednje i kola biće osigurana rukavima predhodno opisanim i šinom utvrdjenim na rečenoj mašini. Šina — h — proizvodnje dužine postavljena je tako da kola budu na potrebnom odstojanju od mašine i ako je potreba, osiguraće se krutost kraja pomenute šine, ako je ona nardjavoj osnovi jednim malim kočićem vezana za zemlju rečena šina može takodje da bude nezavisna od mašine ili pritvrdjena za zemlju na čvrst način malim kočićima ili svim napravama koje služe za isti cilj. Jedan kaiš — c — biće tada namešten na čekrku za upravljanje od mašine za stavljanje u rad i ako je potrebno, na osovini motora, srednoj osovini ili osovini za iskorišćavanje tačno zategnutost kajiša koji je osigurana kretanjem kola dužinom šine — h — zatim utvrdjivanjem njegovih ručica na ovu šinu jednim makakvim usvojenim sredstvom. Podrazumeva se da će se ista dispozicija zadovoljiti sa jednom transmisijom od užeta ili lanca.

Kad je pretpostavka da je reč, kao što pokazuju sl. 5, 7, 8, 14 i 15, o jednim kolima na kojima će biti postavljena jedna mašina koja se hoće da stavi motorom sa pomenutih kola, upotrebi se gornji deo ili jedna druga strana grede čvrste i nerasturive koja je u metnuta između stubova — c — da bi načinila jedan sto — c^1 — nošen od ovih stubova i svih ostalih pomoćnih komada od grede a da ih tu utvrdi, bilo samom mašinom, bilo izvesnim organima ove mašine; oslonac ili oslonci utvrdjeni vertikalno koji mogu da služe za nošenje drugih organa mašine, i osovine

ili osovine za iskorišćavanje koja može da bude upotrebljena kao srednja osovina ili da bude stavljena od glavne osovine mašine za upravljanje.

Ako je mašina za kretanje na primer jedno kružno testere —m— produžice se kao što je predstavljeno na sl. 8, što jednim nastavkom —c²— pomenuto testero montira na stablu —m¹— koje se okreće u prelomina i rečeno se stablo snabde jednim organom opredeljenim da mu prenese kretanje motora koji se organ može sastaviti jednim tremom —m²— vezanim od jednog čekrka —m³— s preimuštvom snabdevenim razapetim točkicama, na jednom čekrku nameštenom na osovini rečenog motora ili na pomoćnoj osovini; pomenuti tremovi vezani su ili za sto —c¹— ili što je bolje na jednom klizećem komadu —d—; ovaj poslednji uređaj dopušta da se učini variranje visine koja se hoće da predje, zupcima gvođenih testera, sto na kome se radi orudje na primer u slučaju gde se hoće da postigne zarez, rad koji ne dopušta testeri montiranoj na običan način.

Ako je mašina za stavljanje u pokret na primer sa drvenim točkovima onda se rečeni točak neposredno utvrdi na stolu i onda se može delati na nju načinom istovetnim sa prethodnim.

Ako je kao što pokazuje sl. 7 mašina za stavljanje u pokret jedna mašina za bušenje može se učvrstiti direktno na stolu —c¹— greda kukicama —c²— ove mašine, i na jednom od klizećih komada —d— instrumentom za stezanje —n— (mengele) pomenute mašine a ove poslednje vezane su za motor isto tako jednom transmisijom istovetnom sa prethodnom; ovaj uređaj dopušta da se poveća u velikoj razmeri razdaljina bušalice od mengela i da prema tome buši komade od relativno velike visine.

Podrazumeva se:

Da sve druge mašine takve kao točilo, pumpa i t. d. mogu biti montirane na način udešen na kolima a koje su pokretane od motora sa pomenutih kola.

Da kola mogu biti napravljena da stave u pokret jedino jednu mašinu nezavisnu od njih isto takvu da ispune dvogubu ulogu a na opšti način da ostvare upravljanje svih mašina zavisnih od njih ili nameštene na njih upotrebom organa za transmisiju i osovinama posrednim ili za iskorišćavanje koje u svakom slučaju odgovaraju.

I da će kola moći da budu napravljena da bi se ostvarilo upravljanje jednovremeno više nezavisnih mašina od njih ili montiranih na njima ili se konstatuje da se radi kao što je rečeno, ili, što je bolje pribegne se sledećim uređajima.

Upotreba takvih sredstava da, od motora za kola koji se okreće izvesnom brzinom, ona mogu uliti osovini za iskorišćavanje različite brzine; ovo zato ako je ova pokretna bila zupčastim točkovima bilo čekcima ili kajšima dilo viljuškama zupčastih točkova bilo čekrka, bilo zubaca lanaca različito udešenih prečnika, isključivo da budu namešteni na različitim osovinama za upravljanje, posredno ili za iskorišćavanje, pomenuti su komadi snabdeveni specijalnim sredstvima za utvrđivanje; ova se sredstva mogu načiniti na primer, kao što pokazuje sl. 12 od jedne opruge —o— kojim se snabde svaki od onih komada tako da čekrk —p—, opruga snabdevena sama od sebe jednim ispupčenjem —c¹— isključivo za zaključivanje, jedan put komad na mesto za dugački klin na svojoj osovini, u jedan otvor tačno od ovog stabla; pomenuto ispupčenje može da bude zamenjeno jednom polugom za lakat —q— koja je snabdevena jednom kukicom, kao što pokazuje sl. 13. U slučaju gde pomenuti komadi sadrže lance, aparati za zatezanje ovih lanaca ili kajša su korisno predviđeni da osiguraju upravljanje.

Takvo uređenje u slučaju upravljanja mašine ručicom poluge —k¹—, montirana na osovini za iskorišćavanje —i— da ako rečena osovina i ona —b²— ručice —h³— mašine za upravljanje ne budu u produženju jedna od druge, kao što malo preterano pokazuje sl. 10 da bi se olakšao pregled pomenute slike — pomenuta ručica može ipak da bude stavljena u obrtanju od pomenute poluge; s toga na primer ova se poluga stavlja u pokret na način koji može zahvaljujući klizanju, koji svojim sopstvenim upravnim pravcem stoji na osovini za iskorišćavanje, da bude stavljena na dužini koju hoćemo, koja može biti vezana na jednom od svojih krajeva, za gvozdenu deo ručice —h³— jednom malom polugom na zglobu —r— a dopušta na svom drugom kraju jednu tešku masu —i³— udešenu da se može tu dodati jedan makakav uređaj za ograničenje napora. Zahvaljujući tome kombinacija ovih uređaja dopušta, jednim delom siguran rad, isti ako osovine nisu sasvim na produženju jedna od druge, i drugim delom, na savijenim krajevima poluge i ručice udaljenim jedno od drugog u slučaju prevazilaženja napora i rasturanja veze predviđene organizovanjem napora.

Ustanova rukava —f— za regulisanje i utvrđivanje kola pod običnim različito udešenim za potrebni rad, pomenuti rukavi mogu da obrazuju samo jedan komad sa jednom polugom tesne veze nameštenom paralelno sa uzdužnom osovinom kola, poluge koja treba da bude pričvršćena sredstvima usvojenim

kod šine predhodno opasane na primer kod klinova.

Ustanova jedne kutije —c¹— za zaštitu (sl. 5, 7 i 8) za motorna kola i njihove sporedne delove, kutija koja je načinjena da zatvara приметно rastojanje između stubova —c— rama —a— i stola —c¹— rečenih kola; pomenuta kutija može da bude predviđena na način da čuva mesto jednog kovčežića za alate za različite operacije radi ostvarivanja.

Takvo uredjenje kola koje može da služi za remorker na primer za jednu mašinu kod koje njen motor treba da bude pokretan u mesto da bude iskorišćavan.

Kao što se po sebi vidi i kao što se već u ostalom videlo, pronalazak se nikako ne ograničava na one od svojih načina za primenu, još manje na one načine za ostvarenje svojih različitih delova koji su naročito bili pomenuti; on na protiv obuhvata sve varijante, naročito one gde će se aparat pretvoriti, tako na primer koji je predstavljen

na sl. 1 u drugi (automobil); zbog čega je dovoljno da zamenimo podnožje kola sa jednim raonikom i da vezemo točkove —b— ne više direktno za ram, već za jedan žljeboviti komad —b— posredstvom jedne poluge.

PATENTNI ZAHTEVI:

1. Poboljšanja na uredjajima pokretnih motora, naznačena time, što ova uredjenja imaju montirani motor na pokretnom nosilu kola, koje je načinjeno tako da pruža statički jake oslonce, koji omogućavaju vratilu, postavljenom na nosilu i koje prima kretanje motora i predaje isto kretnim organima da se postavlja na dve visine, koje se mogu regulisati.

2.— Poboljšanja na uredjenjima pokretnih motora po zahtevu 1., naznačena time, što se za vreme rada okvir, a nezavisno od njega i organi koji treba da se stave u pokret, udese tako, da bi se obezbedilo stabilno nameštanje ovih okvira i organa.

